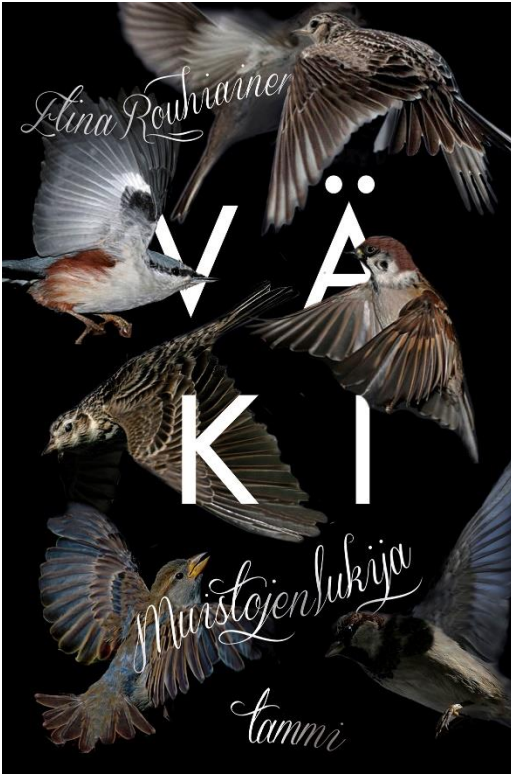

Elina Rouhiainen: *Muistojenlukija* (Tammi 2017)

Elina Rouhaisen *Muistojenlukija* on *Väki*-trilogian ensimmäinen osa. Kirja kertoo 16-vuotiaasta Kiurusta, joka elää nuoren ihmisen kiihkeää kesää Itä-Helsingin Vuosaarella. Muistoilla on Kiurun elämässä erikoinen merkitys: hänellä on erikoinen kyky upota ihmisten muistoihin ja napata ja vapauttaa niitä. Kiuru tutustuu ystävänsä Samuelin kanssa vallatussa talossa asuvaan kolmikkoon Daihin, Neluun ja Bollywoodiin. Jokaisella heistä on oma erikoinen kykynsä. Mistä kyvyt tulevat, ja mitä tarkoittaa kirjasarjan nimi ”Väki”?

Kenelle? *Muistojenlukija* sopii yläkouluikäisille tai sitä vanhemmille kokeneille lukijoille. Kirja sijoittuu tämän päivän Helsinkiin ja siinä on kiehtova maagisrealistinen ulottuvuus. *Väki*-trilogian tykkäävät niin fantasian kuin realististen kirjojen ystävät.

MUISTOLINTUJA

”Muista, etteivät koreimmat linnut ole sen tärkeämpiä kuin muutkaan”, hänen isänsä sanoi. ”Eivätkä edes kiinnostavampia.”

Jälkimmäinen kommentti oli lähinnä isän ääneen lausuttu ajatus, mutta nyt Kiuru uskoi ymmärtävänsä sanojen merkityksen paremmin kuin koskaan. Hänen edessään kävelevän miehen muistot eivät olleet variksia, varpusia tai edes pääskyjä, joita Kiuru näki useimpien ihmisten muistot. Ne eivät myöskään olleet suuria ja näyttäviä, mutta siitä huolimatta hän huomasi niiden vetävän häntä puoleensa. Hän ei ollut varma, mitä lajia ne olivat, ja jo se oli itsessään pieni ihme, sillä Kiuru tiesi linnuista hämmästyttävän paljon. (s. 19.)

Kiuru näkee ihmisten muistot lintuina. Usein muistot ovat variksia, varpusia tai esimerkiksi pääskyjä, mutta joskus muistolintujen lajia on vaikea tunnistaa. Valitse jokin oma muistosi. Millainen lintu se voisi olla? Kirjoita muisto talteen.

HUONE – ÄLÄ KERRO, VAAN NÄYTÄ!

Kiurun huoneessa kuka tahansa olisi pannut merkille kaksi asiaa. Aloitetaan linnuista. Niitä oli kaikkialla: verhojensa, päiväpeitossa, lampunvarjostimessa. Kun kymmenvuotias Kiuru oli saanut päättää huoneensa tekstiilit, hän oli haalinut kaikki mahdolliset printtikuosit, jotka vain jollain tavalla liittyivät lintuihin. Nykyinen kuusitoistavuotias Kiuru ei ehkä ollut valinnoista samaa mieltä, mutta toisaalta hän ei enää kiinnittänyt niihin huomiota. Sen sijaan toinen merkille pantava asia, kirjahylly, oli edelleen Kiurulle tärkeä. Se oli mäntyä ja peitti ikkunan oikealla puolella olevan seinän lattiasta kattoon. Vaikka se oli ahdettu aivan täyteen, kaikki kirjat eivät olleet siltikään mahtuneet. (s. 23–24.)

Kirjoita kuvaus huoneesta, jonka sisustus/esineet/siisteys/sotkuisuus/valon määrä tms. kertovatkin oikeastaan huoneen asukkaasta. Älä siis kerro, että asukas pitää vaikkapa kartoista tai on mahdottoman sotkuinen, vaan näytä se kuvailemalla hänen huonettaan.

Aloita tekstisi Elinan Rouhiaisien tapaan seuraavasti:

X:n huoneessa kuka tahansa olisi pannut merkille MONTAKO? asiaa. Aloitetaan MISTÄ?.

Jatka kuvailemalla tuota ensimmäistä seikkaa. Kun olet saanut sen kuvattua, jatka taas Rouhiaisien tapaan:

Toinen merkille pantava asia...

Kuvaile myös tuota toista asiaa ja kirjoita haluamallasi tavalla teksti loppuun.

UNI

Kiuru näki aina samaa painajaista. Unessa hänen isoäitinsä oli yhä elossa, muttei lainkaan sellainen kuin Kiurun muistoissa. Hän ei ollut sydämellinen tai edes kohtelias, vaan vihainen siitä, että Kiuru oli varastanut hänen lintunsa. Hän huusi ja huusi – ja sitten hän hyökkäsi Kiurun kimppuun. (s. 29.)

Unessa voi tapahtua mitä tahansa – tuttu ja todellinen voi muuttua oudoksi ja erilaiseksi. Kiurun unessa kiltistä isoäidistä tulee vihainen ja väkivaltainen. Pohdi, mikä paikka on sinulle läpeensä tuttu ja turvallinen. Mieti, miten ja millaiseksi se voisi muuttua painajaisessasi? Mitä jos tyynysi olisikin täynnä matoja tai oman huoneesi ikkunan takana näkyisikin yhtäkkiä ihan vieras maisema. Kirjoita painajaisesta, jossa tuttu ja turvallinen muuttuu pelottavaksi kuin kamalin kauhuleffa.

OMITUISTA AIKAA

Kymmenen päivän ajan Kiuru oli Samuelin tyttöystävä.

Tuona aikana he tapasivat joka päivä. He menivät aina Shangri-Lahan, eikä Kiurua edes haitannut se, etteivät he päässeet viettämään aikaa kahdestaan. Niin kauan kuin he vain olisivat yhdessä. Niin kauan. (s. 151.)

On kiinnostavaa, miten Elina Rouhiainen kuvaa aikaa, jonka Samuel ja Kiuru ovat pari. Heti katkelman alussa kerrotaan, että Kiurun ja Samuelin tarina kestää vain kymmenen päivää. Lue sivut 151–152 ja kokeile omassa tekstissäsi Rouhaisen tehokeinoja.

Aloita tekstisi kuvaamalla aikaa. Valitse jokin ajan määre, kuten kymmenen päivän ajan, vuoden ajan, yhden kuukauden, kymmenen vuotta, viikon, tunnin... Mikä tapahtuma voisi kestää juuri valitsemasi ajan? Jatka tekstiäsi kirjoittamalla tuosta valitsemastasi tapahtumasta. Toista sopivissa kohdissa valitsemaasi ajanmäärettä ja upota tekstiisi myös Elina Rouhaisen käyttämiä rakenteita, kuten

Niin kauan kuin...

Niin kauan.

Samaan aikaan.

Noina päivinä.

Noiden päivien aikana...

Se oli omituista aikaa.

KYKYJÄ

”Testataan hiukan, mihin kukin pystyy.”

”Meidän täytyy olla varovaisia.”, Nelu sanoi. Vasta siitä Kiuru tajusi, mitä Bollywood tarkoitti: he kokeilisivat voimiaan. (s. 77.)

Kiuru pääsee ihmisten muistoihin, Dai uniin, Bollywood hallitsee aisteja ja Nelu tunnetiloja. Jos sinä saisit supervoiman, minkä valitsisit? Haluaisitko oppia lentämään, lukea ajatuksia tai nähdä tulevaan – vai jotain ihan muuta? Tuntuuko, että sinulla on jo piirteitä, jotka viittaavat jo johonkin erityiseen kykyyn? Kirjoita tilanteesta, jossa supervoimaasi tarvitaan tai se tulee ihan sattumalta esille.

HEIKKOUKSIA

"Nukun yleensäkin tosi huonosti."

"Aijaa."

"Se johtuu unenpunonnasta. Nelu arvelee, että meillä kaikilla on jokin heikkous, joka liittyy meidän voimaan." (s. 227.)

Dai osaa liikkua ihmisten unissa mutta on itse tosi huono nukkumaan. Kiuru näkee ihmisten muistoja, mutta on hajamielinen ja unohtelee asioita. Jos keksit edellisessä tehtävässä itsellesi supervoiman, mieti mikä voisi olla supervoimaasi liittyvä heikkous. Kirjoita kohtaus, jossa heikkous käy jollakin tavalla ilmi. Älä nimeä heikkoutta tekstissäsi suoraan, vaan osoita se toiminnan ja tapahtumien kautta.